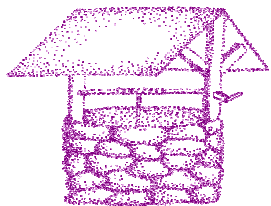

דמשק אליעזר

יו"ל ע"י וועד להוצאת כתבי ר' אלכסנדר אליעזר קנאפלער שליט"א

בן הגה"צ ר' יצחק נפתלי קנאפלער זצוק"ל, אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס קני המנורה

ונכד מוהר"ר רפאל אהרן קנאפלער זצוק"ל, אבדק"ק טיינע יצ"ו, ומח"ס מנורת אהרן

גליון בדברי תורה ובהלכה ואגדה, פנינים יקרים לכבוד שבת קודש וכו' ובדברים העומדים ברומז של עולם

• עש"ק ראה, שבת מברכים חודש אלול תשפ"ה - שנה י"ב גליון ח"י (רל"א - 231) •

יְחִידֵּי שְׁחֵוּ תִּקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּכָל מָקוֹם שָׁהִם, לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשִׁשּׁוֹן וְלִשְׂמֻחָה, לִישׁוּעָה
וְלִנְחֻמָּה, לְפִרְנָסָה טוֹבָה וְלִבְלֻכָּלָה, לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם,
לְשִׁמּוּעוֹת טוֹבוֹת וְלִבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, (בְּחֹרֶף וְלִגְשָׁמִים בְּעֵתָם),
וְלִרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְלִגְאוּלָּה קְרוֹבָה וְנֹאמַר אָמֵן:

והננו מברכים לכל אלפי הקוראים בברכת

כתיבה וחתימה טובה

לשנה הבאה בירושלים

אמן ואמן

הערות והארות מתקבלות בחיבה

❖ RABBI ALEXANDER KNOPFLER • 1564 - 48 STREET • BROOKLYN N.Y. 11219

❖ TEL: (917) 755-4864 • FAX: (718) 437-3388 • Email: 7554864@gmail.com

ALEXANDER KNOPFLER

1564 - 48 STREET
BROOKLYN N.Y. 11219
TEL: (917) 755-4864
FAX: (718) 437-3388

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

בלאאמ"ז הגה"צ מוהר"ר יצחק נפתלי קנאפפלער זצוק"ל
אבדק"ק משילע יצ"ו, ומח"ס קני המנורה
ונכד מוהר"ר רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל
אבדק"ק טויניע יצ"ו, ומח"ס מנורת אהרן
ולמעלה בקודש עד רבינו הרמ"א ועוד, זי"ע ועכ"א

בענין חליצת והנחת תפילין באמצע התפילה

אל מעלת כבוד הרה"ג המפורסם, חובר חיבורים מחוכמים, צנא מלא ספרא, כבוד שם תפארתו

מוה"ר משה שמעון בינעטא שליט"א

דומ"ץ קהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא ווידמען קט. – ספרינג וואלי נוא יארק

מח"ס משאת שבת ב' חלקים, מוכן ומזומן, ועוד

אחרי הושטת שרביט השלום בכל אותות הכבוד.

הנני להציע למעלת כבוד תורתו איזה שאלות שהתעורר אצלי לאחרונה, לאחר שאירע אצלי אונם שהוצרכתי לחלוץ הטלית ותפילין באמצע התפילה, לאחר קריאת שמע ולפני תפילת שמונה עשרה, ואלו הם:

א] מתי צריך לברך ברכת "אשר יצר".

ב] כשחוזר ומניח טלית ותפילין, האם צריך לחזור ולברך עליהם, או לא.

ג] והאם זה תלוי בכמה זמן לא היה מלובש בטלית ותפילין, או לא.

ד] כשחוזר ומניח התפילין לפני תפילת שמונה עשרה, האם צריך לחזור וללבוש תפילין דרש"י, או שיכול אז ללבוש תפילין דר"ת עד סוף התפילה.

ה] ואגב, הנני לשאול אי הא דצריך לכסות התפילין של יד, משום דכתיב 'והיה לך לאות' ולא לאחרים לאות, האם הוא רק במתפלל בציבור במקום שיש אחרים, או אפילו במי שמתפלל ביחידות ואין שם אחר רק הוא לבדו.

והיות ששמעתי כי שאלות אלו נוגע להלכה ולמעשה להרבה אנשים בני גילי, הנני בבקשה מאת הוד מעכתה"ד להשיב לי תשובה מאהבה, כדי שאוכל לפרסמו בס"ד ובעזהש"י בגליון "דמשק אליעזר", כדי שגם אנשים אחרים ידעו את הדרך נלך בה ואת המעשה אשר יעשון, להלכה ולמעשה.

הכותב וחותם בכבוד ובהערצה רבה

אלכסנדר אליעזר בן ברכה קנאפפלער

יום ה' לסדר לכן אמר הנני נתן לו את בְּרִיתִי שְׁלוֹם [פנחס] שנת תשפ"ה לפ"ק

תשובת הרה"ג ר' משה שמעון בינעטה שליט"א

דומ"ץ קהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא ווידמען קט. - ספרינג וואלי נוא יארק
מח"ס משאת שבת ב' חלקים, מוכן ומזומן, ועוד

לכבוד הרב הצדיק בדברי הלכה ובדברי תורה ועוד,

הרב אלכסנדר קנאפלער שליט"א.

הנני להשיב בקצרה על שאלתכם

א] ברכת אשר יצר אין לה זמן, ואם יכול לאומרו תיכף הרי טוב, ואם יש חשש הפסק בתפלה כגון בין ברכת ק"ש או בין גאולה לתפלה ובשעת תפלה יאחרו עד לאחר תפלת י"ח ואז יברך, ואף אמנם ברכת אשר יצר תדיר לגבי שאר ברכות, אבל אסור להפסיק באמצע ברכה ובאמצע תפלה.

ב] אם פשט התפילין ליכנס לבית הכסא, הלא נחלקו הפוסקים בכך, שלפי הדין היה מחויב לברך עוד פעם כשחוזר ומניח תפילין, אבל לדעת המ"א אם הבית הכסא קרוב אין לברך, והאחרונים הסכימו דבית הכסא דידן שכמעט אפשר שהיה מותר ליכנס עם תפילין, אף שלא נוהגים להקל בכך, אבל לחזור ולברך אין לנו, ומי שרוצה יכול להרהר הברכה.

ג] כשחוזר ומניח תפילין לאחר תפלה בלחש, האם יניח שוב תפילין או יניח עוד פעם תפילין של רש"י, תלוי מי הוא השואל, יש שמקפידים שלא להסיר התפילין עד לאחר עלינו לשבת, וזה ע"פ קבלה לומר עם התפילין והיה ד' למלך וכו', כמובא בשו"ע הרב כ"ה ל"ז, ויש שמקפידין רק להניח התפילין עד לאחר קדיש תתקבל, ובפרט לאחר שאמר ברכה אחרונה על התפילין הוא סוף ובא לציון גואל שאומר יהיה רצון שנשמור חקיך וכו'. ומי שבלא"ה נוהג להניח תפילין דר"ת בשעת ברכת הש"ץ יכול לעשות כן, ואם הוא חלוש, הלא לחלושים ישנם כללים אחרים. ויאמר בתפילין שלש קדושות וארבע קדיש, ומה"ט אם מניח התפילין לפני דמתחיל הש"ץ התפלה, טוב שיהיה מלוכש בתפילין של רש"י מפני הקדושה.

ד] לענין האם להנוהגים לכסות תפילין של יד בשעת הנחתה במקום שנמצא לברו, האם גם אז מכסה, הנה ענין זה יש לה מקור בגמ' מנחות שתפילין של יד הוא לך לאות ולא לאחרים, וזה מחייב לכסות תפילין של יד, אבל לא נזכר שזה תיכף בהנחת התפילין, אמנם בהג' אברהם אוולאי על הלבוש מציין שיש בזה ענין ע"פ האר"י ז"ל, וכתב שהיה צריך לכתוב הטעם אבל אינו כותב, ומשמעות הדברים דענין הנחת תפילין של יד בכיסוי אינו רק מפני צניעות, אלא גם כך צורת המצוה בשעת הנחתה, וכן כתב בבן איש חי אפי' מניח תפילין בבית אפל ולעצמו יעשה כן להאפיל בטלית, אבל מלשון עובר אורח בהג' שו"ע משמע קצת דבשעת הנחה א"צ כסוי ממש, ורק שלא יראו אחרים, ורק אחר שהניח התפילין מכסה בשרוול, אלא שהוא אינו דן בטעם דברי הקבלה האידך היה כוונת האר"י ז"ל בענין זה.

הצלחה בכל עניינים שלכם, רפואה שלימה במהרה ובקרב

משה שמעון בינעטה

א' ממות מסעי תשפ"ה

מכתבים למערכת

הוספות לקונטרס "שבחו של אהרן"

לכבוד ידידי היקר ומרומם מאוד נעלה, המו"ל הגליונות הנפלאים בשם "דמשק אליעזר" המלאים נופת צופים ודברים של טעם.

ראיתי בגליון שיצא לאור באחרונה קונטרס נפלא הנקוב בשם "שבחו של אהרן", ובו קרוב למאה אופנים בביאור דברי רש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. והנה ראה ראיתי שיצא לאור לאחרונה ספר חדש ונחמד, הלא הוא ספר "דברי שלמה" מאת כ"ק אדמו"ר בעל דברי שלמה מבאבוב זצ"ל, ושם ראיתי ב' אופנים בביאור דברי רש"י "להגיד שבחו של אהרן שלא שינה", והיות שאני משער שמן הסתם לא הגיע לידך הספר הלז, מכיון שאך זה יצא לאור, הנני טורח להעתיק לך בקיצור תוכן הדברים, ואלו הם:

- א -

יבואר בהקדם עובדא אם הרה"ק רבי ר' אלימל מליזענסק זי"ע, כששב לביתו אחר ששהה בגלות זמן רב, ובמבוא העיר שמע ב' אנשים מלחשים כי הילד אלעזר הוא חולה, ומיהר לילך לביתו בחושבו שהמדובר מאלעזר בנו, ובאמצע הליכתו נתוודע לו שהכוונה לילד אחר בשם אלעזר ונחה דעתו קצת. אך תיכף התנוצץ בקרבו רגשי חרטה, על שיש לו עדיין הבחנה להרגיש חילוק בין בנו לבן זולתו, ומיד החליט לחזור לגלות שנית. והנה מדתו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום ולקרב נשמות בני" לאביהן שבשמים, בלי חילוק בין בניו לאחרים, וזהו שכתב רש"י "להגיד שבחו של אהרן שלא שינה", ר"ל שאהרן הכהן לא הראה חיבה יתירה לבניו יותר מלאחרים, רק את כולם כאחד אהב, והעלה נשמותיהם וקירבם לאביהם שבשמים.

- ב -

עוד הביא בשם ס' אספקלריא המאירה על הזוה"ק להגאון המקובל מוה"ר צבי הירש הורוויץ זצ"ל (בפרשתו), שתמה שלא מצינו שמשה יצוה את אהרן על הדלקת המנורה כמו בשאר הדברים, וחידש דקושיא חדא מתורצת בחבירתה, דאיה"נ שמשה רבינו לא ציוה את אהרן, אלא אהרן הכהן מעצמו השיג כל ענין מצות הדלקת המנורה כראוי, עם כל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה, וזהו "להגיד שבחו של אהרן שלא שינה", דאע"פ שלא שמע ביאור הדברים ממשה רבינו מפי הגבורה, אפילו הכי לא שינה כלום ממה שציוה ה' את משה, כיון שהשיג הכל מעצמו. וזהו תוכן הדברים בקיצור, ועיי"ש באריכות נפלא בטוב טעם ודעת.

ובזה אצא ואומר שלום רב, ובברכה שתזכה להמשיך להוציא לאור הגליון עוד רבות בשנים בבריאות השלימות, ולזכות אחינו בני ישראל בכל העולם בדברים העומדים ברומם של עולם, מעתה ועד עולם, אמן נצח סלה ועד.

ס. ל. ה.

מכתבים למערכת

הוספות לקונטרס "שבחו של אהרן"

בעזרת השם יתברך ויתעלה

יום א' לסדר זאת חוקת התורה תשפ"ה לפ"ק

למעלת כבוד המערכת הנכבדה של הגליון הנהדר הנקוב בשם 'דמשק אליעזר' הי"ו

תשואות חן חן לכם על הגליונות הנפלאים המפיץ תורה וחסידות ויראת שמים בכל קצוי תבל, אשרי לכם ואשרי חלקכם.

וכעת הנני להוסיף סנסן אחד להגליון הנפלא בפרשת בהעלותך שבו נכתבו קרוב למאה אופנים בביאור דברי רש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, והוא מה שראיתי בגליון הנפלא 'אלף המגן' לפרשה הלז (בהעלותך תשפ"ה) ששם כתוב לאמר:

לכבוד יומא דהילולא של הג"ר דוד פארדו זצ"ל, י"א סיון

פירוש חדש על תיבות שלא שינה

ויעש כן אהרן (ח, ג). ופירש"י, להגיד שבחו של אהרן שלא שינה.

בספרו משכיל לדוד כתב לפרש דתיבת כן מיותרת, דהול"ל ויעש אהרן, ומשני שבא להגיד שבחו שלא שינה, [ומה שלא שינה] אף על גב שאהרן לא היה צריך לעלות במעלה מאחר שהיה קומתו גבוה, כדאי בילקוט פרשת וארא (רמז קפ"א ד"ה קח את מטך), אפילו הכי לא שינה, שאמר הואיל והקדוש ברוך הוא ציוה כן, טעם וסוד יש בדבר דפשיטא שידעו.

ע"כ מגליון הנ"ל.

ואסיים בברכה, שתזכו להמשיך במערכה, ולערוך מערכה מול מערכה מדי שבוע בשבוע ומדי מועד במועדו להגדיל תורה ולהאדירה, מעתה ועד עולם.

הכ"ד קורא ותיק

מאז התייסדותה מלפני יותר מעשר שנים.

העתק מספר "פסקי תשובות"

ריש סימן רפ"ה

בחובת קריאת שנים מקרא ואחד תרגום ענינה וסגולותיה

א. סעיף א', שו"ע: אף על פי שאדם שומע כל התורה כולה כל שבת בציבור, חייב לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אותו שבוע שנים מקרא ואחד תרגום, וכל המשלים פרשיות עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו (משנה ברורה סק"א, בשם הגמרא ברכות ח.).

ויזכה לחיים טובים ומתוקנים, וסגולה היא ליראת שמים, ולהמשיך עליו רוח טהרה, ותרין מגן הוא שלא יכשל בעבירות חמורות.

*

בבל יום א' מתקיים מנין
לאמירת תהלים בציבור
בביהמ"ד באבוב

15 Ave. - 48th Street

בחורף בשעה 3:30, בקיץ בשעה 5:00

די סגולה צו א לאנג לעבן

פאר אייך און פאר אייערע גאנצע משפחה
ווייב און קינדער עד סוף כל הדורות

טייערע אידן! די גמרא (ברכות ח:) זאגט אז "כל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו" [ווער סענדיגט די וואכענדיגע סדרה צוזאמען מיט די גאנצע ציבור, פארלענגערט מען זיינע טעג און יארן], און די וועלט פרעגט א קשיא, פארוואס שטייט נישט א לשון נוכח "מאריכין לך ימך ושנותיך", וואס איז טייטש "דיינע" טעג און יארן, וואס איז די לשון נסתר "ימיו ושנותיו" וואס איז טייטש "זיינע" טעג און יארן, און ס'איז דא אויף דעם אסאך תירוצים, און איינע פון די תירוצים איז אז איינער וואס איז מעביר סדרה וועט האבן אריכות ימים אויף די וועלט און סיי אויף יענע וועלט. נאך א תירוץ איז, אז די סגולה פון "מעביר סדרה" זיין, ובפרט ווען מ'איז מעביר סדרה אין שטוב און די ווייב און די קינדער זעהן צו די הייליגע הנהגה, איז מען ממשיך אז אויך די קינדער וועלן מעביר סדרה זיין יעדע וואך, איז ער גורם נישט נאר פאר זיך אריכות ימים נאר אויך פאר די קינדער און אייניקלעך עד סוף כל הדורות, קומט אויס אז נישט נישט נאר זיינע טעג און יארן פארלענגערט מען, נאר אויך זיין ווייב און קינדער'ס יארן פארלענגערט מען, דעריבער שטייט א לשון נסתר, וואס גייט ארויף אויך אויף זיי.

די 3טע תירוץ איז, אז באמת וואלט לכאורה געדארפט שטיין כל "המעביר" און וואס איז די לשון כל "המשלים", נאר ווייל ס'איז דא אסאך מענטשן וואס זענען נעבעך נישט געזונט, און זיי קענען נעבעך נישט אליינס "מעביר סדרה" זיין, אבער זיי זעהן אז אנדערע אידן זאלן קענען "מעביר סדרה" זיין ווי ס'ברור צו זיין, דורך קויפן חומשים וואס איז ספעציעל אוועקגעשטעלט דערויף צו קענען לייכטער מעביר סדרה זיין, און מנדב זיין פאר בתי מדרשים, אדער פאר די קינדער און אייניקלעך, אזא מענטש הייסט אן "אדם השלם" [א גאנצע מענטש], וואס הגם ער איז אן אונס טאקע, און ער איז נישט ביכולת אליינס צו "מעביר סדרה" זיין, אבער ער זעהט אז אנדערע זאלן יא קענען, און דאס איז די פשט פון כל "המשלים" פרשיותיו, "משלים" איז א לשון פון "שלימות" [גאנצקייט], דאס מיינט דער וואס טוט א "שלימות" אין דעם ענין, אז הגם ער אליינס פאר זיך קען דאס נישט טוהען מחמת אונס, מאכט ער אבער זיכער און זעהט אז אנדערע זאלן יא קענען מעביר סדרה זיין, דעמאלט'ן איז ער זוכה אז מ'איז "מאריכין לו ימיו ושנותיו", נישט נאר פאר אים נאר אויך פאר זיין ווייב און קינדער און אייניקלעך און אוהר אייניקלעך עד סוף כל הדורות, בזה ובבא, עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן ואמן.

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

סגולה לאריכות ימים ושנים

לכם ולכל משפחתיכם, נשיכם ובניכם
ובנותיכם עד סוף כל הדורות

אחים יקרים! הגמרא (ברכות ח:) אומרת ש"כל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו", ומקשים העולם, למה לא נאמר לשון נוכח "מאריכין לך ימך ושנותיך", אלא לשון נסתר "ימיו ושנותיו", ויש ע"ז הרבה תירוצים, ואחד מהן, דמי שמעביר הסדרה יהיה לו אריכות ימים בזה ובבא.

ועוד תירוץ יש, שהסגולה להעביר סדרה, ובפרט כשמעביר הסדרה בבית ובני ביתו ובני רואים ההנהגה הקדושה, אזי ממשיך בזה שגם בניו ודורותיו אחריו יעבירו הסדרה בכל שבוע ושבוע, וגורם בזה אריכות ימים לא רק לעצמו, אלא גם לבניו ונכדיו אחריו עד סוף כל הדורות, נמצא שלא רק ימיו ושנותיו מאריכים רק גם ימי אשתו ובניו מאריכים, ולכן נאמר בלשון נסתר, שקאי גם עליהם.

התירוץ הג' הוא, שבאמת לכאורה היה צריך לומר כל "המעביר" ומהו הלשון כל "המשלים", אלא שלדאבוננו יש הרבה אנשים שמחמת בריאות גופם אין יכולים להעביר הסדרה בעצמם, אבל הם רואים שאנשים אחרים יוכלו להעביר הסדרה כראוי, על ידי שקונים חומשים המיוחדים להעברת הסדרה בנקל, והם מנדבים אותם לבתי מדרשים ולבניהם ולנכדיהם, ואדם כזה נקרא "אדם השלם", שהגם שהוא אנוס בדבר, ואין ביכולתו להעביר הסדרה בעצמו, אבל הוא רואה שאחרים כן יוכלו להעביר הסדרה כראוי, וזהו פירוש כל "המשלים" פרשיותיו, "משלים" הוא מלשון "שלימות", כלומר מי שעושה "שלימות" בענין זה, שהגם שהוא בעצמו אינו יכול לעשותו מחמת אונס, רואה שאחרים יוכלו לעשות כן ולהעביר הסדרה כראוי, אזי הוא זוכה ש"מאריכין לו ימיו ושנותיו", לא רק לעצמו, אלא גם לבני ביתו ולבניו ונכדיו וצאצאי צאצאיו עד סוף כל הדורות, בזה ובבא, עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן ואמן.

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

עשרה מאמרים

בגודל מעלת אמירת פרשת העקידה

היות שהימים הקדושים ממשמשים ובאים, ואנחנו מתפללים (בסדר תפלת מוסף לראש השנה) **"וְעִקִּידַת יִצְחָק לְיָרְעוּ הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוּר"** – לכן אמרנו להוסיף בתוך הגליון עשרה מאמרים בגודל מעלות אמירת פרשת העקידה, לכבוד יו"ט, ישמע חכם ויוסיף לקח.

בכל יום פרשת העקידה, שתגן עליהם מכל מקרים רעים. ובת קול יוצאת ואומרת: אל תעש לו מאומה. ע"כ וכל הספרים מלאים מתועלת אמירתה, וטוב לומר בכל יום פרשת העקידה (טור סימן א'), כדי להזכיר זכות אבות לפני הקב"ה, וגם להכניע היצר לעבוד השי"ת, כמו שמסר יצחק את נפשו. (בית יוסף).

- ה -

גודל מעלת אמירת העקידה מבואר בזהר הקדוש וזה לשונו, לא אית מאן דמבטל מותנא מן בני אנשא כקרבן דעקידת יצחק כו' ועקידת יצחק מעלייא לישראל לאדברא ליה בכל יומא בגלותא דתגין עליהון מכל מרעין בישין. וקלא נפיק ואמר אל תעש לו מאומה. וזכות אבוהון יגן עליהון ממרעין בישין עכ"ל. גם בתיקוני הזהר ובכתבי האריז"ל וכל הספרים מלאים מגודל מעלת אמירתה.

(סידור תפלת כל פה)

- ו -

שמעתי בשם מורה"ר זצלה"ה, שפעם א' הזכיר לפניו מ"ש בסידור האר"י שלא לאמר פרשת העקידה בשבת, והשיבו: וכי בשבת אין לו מחשבות [משמע שפרשת עקידה מועלת למחשבות זרות.

(אמרי פנחס, שער ג' אות קמ"ה, הובא בגליון מבאר רבותינו שנה ה' גליון ז')

- א -

אמירת פרשת עקידה בכל יום, מבטל מיתה מבני אדם. ומגין מכל חולאים רעים ומכפר עון.

(סידור יעב"ץ, סימן א')

- ב -

אומרה בטעמים ובכונה עצומה. ויבין עד כמה מגיע עבודת השם ית', שאברהם אבינו ע"ה שמח לשחוט לעולה בנו יחידו אהובו מנפשו, ויצחק בן ל"ז שנה סבר וקיבל ברצון גמור לעבודת השם ית' ויאנה על ביצורו בעבודה ויתחזק על להבא.

(סידור יעב"ץ, שם)

- ג -

איתא בשו"ע (סימן א') טוב לומר פרשת העקידה וכו'. וכתב במ"ב דיכול לאמרו אפילו בשבת. ואין די באמירה אלא שיתבונן מה שהוא אומר. וטעם האמירה כדי לזכור זכות אבות וגם כדי להכניע יצרו כמו שמסר יצחק נפשו.

(סידור ישועות ישראל)

- ד -

מעלת אמירת פרשת העקידה גדולה עד מאד. וכתוב בזה"ק שאין לך דבר שמבטל המות מבני האדם כאמירת פרשת העקידה, וטוב לישראל להזכיר בגלות

- ז -

פרשת העקידה יאמר בכונה גדולה וישים עיניו ולבו עד כמה מגעת עבודת ה', שאברהם אע"ה גמר בלבו בלב שלם, ושמה לשחוט בן יחיד אשר אהבו יותר ממנו, ולהעלותו עולה, ויצחק אע"ה בן ל"ז שנה סבר וקבל וילכו שניהם יחדיו. ברצון גמור, ובמרירות יאנח על קיצורו בעבודתו יתברך מאד מאד, ויתעוררו התעוררות קדושה לזוהר מכאן ולהבא ליראה את ה' רצוף אהבה.

כשיאמר ויעקד את יצחק בנו יכוין שיעקוד ה' שרי מעלה כשהם מקטרגים על ישראל. סגולת העקידה לכבוש הדין ולכן יתאמץ בכונתם וכתבו ז"ל דאם שב בתשובה בכונת העקידה יכופר עונו.

(החיד"א בס' צפורן שמיר, דין ב' אות י"א י"ב י"ג)

- ח -

במכתב ב' שבהקדמת ס' צמח השדה להגאון מבאניהאד ז"ל כותב וז"ל, פרשת העקידה טוב לומר בכל יום בכוונה, והוא מסוגל לגידול בנים, ולבטל הרהורים עכ"ל.

(אלף כתב אות ר"א)

- ט -

י"ג מדות של רחמים בגי' ג' אלפים ר"י, וכתב בס' ברית כהונת עולם דפ' עקידה וישא אברהם את עינו וירא והנה איל וכו' מן תיבת עינו עד סוף הפסוק כ"ג בגי' כנ"ל עי"ש והכוונה ע"פ פשוטו ע"י מעשה העקידה נמתקו הדינים דפחד יצחק, ונתעוררו י"ג מדות של רחמים.

(אגרא דפרקא אות ג"ג)

- י -

ויאמר אל תשלח ירך אל הנער ואל תעש לו מאומה. וברש"י, אמר אברהם אעשה בו חבלה ואוציא ממנו מעט דם, אמר לו אל תעש לו מאומה, אל תעש בו מום, ע"כ. ודבר זה הוא לכאורה מקושי הבנה, מאחר שראה אברהם אבינו שאין רצון הקב"ה שישחוט את יצחק, מדוע רצה לעשות בו חבלה ולהוציא ממנו מעט דם. ויתכן לומר הכוונה בזה, הנודע דכל מצוה יש בה חלק המחשבת, וחלק הדיבור, וחלק המעשה. אבל ישנם אנשים קלי הדעת ופחותי ערך אשר אומרים שאין העיקר לקיים מצות ד' בפועל ממש, רק העיקר הוא שיהי' להם "לב ורגש יהודי" ורגיל על לשונם המאמר, רחמנא לבא בעי (סנהדרין ק"ז ע"ב), ומהפכים הכוונה לומר דסגי במחשבת הלב לבד בלי מעשה. ולפי"ז יש לומר, דאברהם אבינו, כששמע ציווי הקב"ה, אל תשלח ירך אל הנער, חשש שמא ילמדו מזה הקלים והפוחזים בדורות הבאים, שבמחשבה לחוד סגי, לכן רצה להטיף מיצחק מעט דם, להורות לדורות עולם דהעיקר הוא המעשה בפועל, לזה אמר לו הקב"ה, דאעפ"כ אל תעש לו מאומה, כי כבר הי' מוכן מששת ימי בראשית איל תמורת יצחק, ובו קיים אברהם המעשה בפועל, ועל כל עבודה שעשה הי' מתפלל ואומר יהי רצון שתהא זו כאילו עשוי בבני, (כמבואר ברש"י עה"פ ויעלהו לעולה תחת בנו).

(ליקוטי כרם שלמה, פרשת וירא)

וַתֵּרָאָה לְפָנָיו עֶקְדָּה שְׁעָקֵד אֲבִרָהָם אֲבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ וְכַבֵּשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָה בְּלִבֵּב שָׁלֵם, בֶּן יֶכֶפֶשׁ רַחֲמִיךָ אֶת כַּעֲסֶךָ מֵעָלֵינוּ וְיִגְדְּלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מְדוּתֶיךָ, וְכַטְוִיכָה תִּגְדֹּל יָשׁוּב תִּרְוֶן אִפְךָ מֵעַמְךָ וּמֵאֲרָצְךָ וּמִנְחָלְתְּךָ וְכו'.

וְעִקִּידַת יִצְחָק לְזִרְעוֹ [שֶׁל יַעֲקֹב] תִּיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר

(סדר תפלת מוסף לראש השנה)

האדם בהבל פיו בורא מלאכים מליצים שימליצו טוב עליו ביום הדין

העתק מגליון דרך אמונה (עקב תשפ"ב)

הרה"ק המגיד מטריסק זיע"א קיבל מוקינו הרה"ק המאור עינים זיע"א, בשם הבעש"ט הקדוש זיע"א שקיבל מרבו אחיה השילוני – היה מיוצאי מצרים, רבו של אליהו הנביא, ומבית דינו של דוד המלך, ורבו של הבעש"ט הקדוש – שמיום ט"ו באב עד ראש השנה, כמה פעמים שאדם מברך לחבירו 'כתיבה וחתימה טובה', כך מתרבים למעלה מלאך ומליצים ישרים לזכותו, למשל אם מברך למאה אנשים, נבראים מאה מלאכים ומליצי יושר וכדו', וכאשר יגיע ימי ראש השנה אשר כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, יהיו לו אז מליצים טובים בשמים אשר ילמדו עליו זכות.

כמו כן אעשה אני לכל ידידי ולכל מקשיבי השיעורים ולכל עמך בית ישראל, לאחל להם ברכת 'כתיבה וחתימה טובה', וכאשר ציבור העונים ישיבו אמן, הרי בזה יצטרפו גם הם לברכתי, ואם כן יזכו כל אחד ואחד ביום הדין הבעל"ט ולברכה, להמון מלאכים טובים שיליצו יושר וזכות בעדם אבי"ר.

מחמשה עשר באב מתחילין ימי הרצון

הנני בזה להעתיק לשונו של זקני הגה"צ ר' רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל
הי"ד אבד"ק טיניע, בספרו שו"ת 'מנורת אהרן',
וזה לשונו בסוף תשובה אחת:

ובזה אסיים בברכת כתיבה וחתימה טובה לך ולכל אחיך
היקרים נ"י, ואעפ"י שביום שב"ק הבא יהיה ר"ח אלול,
והמנהג הוא כמו שכתוב בספר קיצור שו"ע ובמטה אפרים
סי' תקפ"א, שרק מיום ר"ח אלול מתחילים לברך בברכת
כוח"ט, מ"מ מבואר בספרי הצדיקים תלמידי הבעש"ט הק'
זי"ע שמיום ט"ו באב מתחילין ימי הרחמים והרצון.

ומצאתי סמוכין בספה"ק קדושת לוי שחודש אב עד
חציו שולט האות הראשון אות א' והוא ר"ל ארור,
ומחציו ולמטה, דהיינו ביום ט"ו באב ואילך שולט אות
השני מאותיות אב והוא אות ב', והוא ברוך, ע"כ
אסיים בברכה, ברוכים תהיו כולכם בגוף ונפש בכלל כל
ישראל המיחלים לחסדו יתב"ש ונשמע ונתבשר בשו"ט עד
ביאת גואל צדק בב"א.

רפאל אהרן קנאפפלער

לכבוד שבת קודש

בנינים יקרים במעלת שבת קודש והמסתעף

מתנה טובה יש לי בבית גנזי ו"שבת שמה"

א.

כתב בס' שער בת רבים פ' לך לך, חז"ל שבת (דף י' ע"ב) א"ל הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה כו', וקשה הלא כל התורה נקראת מתנה כמ"ש ומדבר מתנה, ולמה נקראת מצות שבת מתנה יותר מכל המצות, אלא כי בכל המצות היצה"ר מכביד עליו שהוא היפך תאוותו, לא כן מצות שבת שהיא ככל תאוות האדם אכילה ושת' ושינה וביטול מלאכה, רק שיעשה הכל לש"ש ושלא לדבר בו דברים בטלים כל המעת לעת, רק בד"ת וקדושה, ובעד דבר קל כזה נמחלו עונותיו, כמחז"ל קי"ח ע"ב כל המשמר שבת כהלכתה אפי' עבד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו על כל עונותיו, הרי זהו מתנה טובה מאוד, ומי שאינו עושה זאת הוא שוטה ומשוגע עכ"ל.

ב.

כתב בס' "שער בת רבים" פ' יתרו, בביאור המאמר מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, כי יום שבת מתנה טובה לישראל שאז יש להם עת ופנאי לעסוק בתורה משא"כ בכל ימי החול, אבל לא הכל הם מבינים בטובת השבת, רק זה שהוא ירא שמים ויודע כי כל עניני עוה"ז הבל הבלים ואין בם מועיל, ועיקר התכלית הוא רק העסק בתורה ומצות בעוה"ז כמאמרם ז"ל התקן עצמך בפרוזדור וכו' אדם כזה ישמח במתנת שבת, והוא ממתין ומצפה מתי יבא יום שבת, ואז אנוח מעבודתי ואוכל לעסוק בתורה. לא כן מי שאינו ירא שמים הוא אינו שמח בשבת רק אדרבה מצטער על שאינו יכול לעסוק במשא ומתן בשבת, וז"ש ה' למשה מתנה טובה יש לי, אבל רק "בבית גנזי ששם הוא האוצר של יראת שמים כמחז"ל (לעיל ל"א) אין לו להקב"ה בעולמו אלא אוצר של יראת שמים בלבד שנאמר יראת ה' היא אוצרו, שמי שהיא ירא שמים יתייחס השבת אצלו למתנה טובה.

(ילקוט הגרשוני)

שעה אחת של תורה בשבת כמו אלף שעות בימות החול

שעה אחת של תורה בשבת קודש כמו אלף שעות בימות החול (בן איש חי פ' שמות, שנה ב' בהקדמה). והוסיפו המפרשים, כל מלה בתורה חק' מצוה בפני עצמה (שנות אליהו פ"א דפאה מ"א) ושקולה כנגד תרי"ג מצוות (ירושלמי פאה פ"א ה"א). ובדקה ניתן לומר מאתיים מילים (חפץ חיים תורת הבית פ"ב) ובשעה, שתיים עשרה אלף, ובצער הרי זה כפול מאה (עי' ברבות ז. ואבות דרבי נתן פ"א מ"ו), ובשבת קודש כפול אלף, וכשיש בשיעור תורה מאה איש, הרי זה כפול מאה וכל שכן יותר. ויתכן להגיע בשיעור תורה בשבת קודש למצוות רבות מאד. [רק בחשבון מצוות אלו שהוזכרו עד כה מגיע האדם לשבעים ושלוש בליון וחמש מאות וששים מיליארד מצוות 73,560,000,000,000 וזהו בשעה ובחבורה של מאה איש בלבד].

(הנהגות לשבת קודש נ"ו)